

A lap szellemi részét
illető közlemények a
szerkesztő címére kü-
lendők. Bérmentetlen
levelek csak ismert ke-
zektől fogadtatnak el.
Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Előfizetési árak:

Egész évre , 8 K.
Félévre , 4 K.
Negyedévre , 2 K.
Egyes szám ára 20 f.

GYERGYÓI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Hirdetési díjak

a legolcsóbban számít-
tatnak. Többszöri be-
iktatásnál külön ár-
kedvezmény.

Hivatalos hirdetések
díja: 100 szóig 3 K.
minden további meg-
kezdett 100 szó 2 K.
Nagyobb terjedelmű
hivatalos hirdetések-
nél szintén külön ár-
kedvezmény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kricsa Péter könyvkereskedése.

Felelős szerkesztő:

PUSKÁS KÁLMÁN.

Nyílttér soronként 40 fill.

A hercegprimás körlevele.

Ezen cikk első része inkább a tör-
vényszéki rovatba tartozna. S hogy még-
sem odatettük annak a másik rész az oka,
a mely nemes céljával tiszteletre méltó
törekvésével messze elüt a hétköznapias
thémáktól.

Sajnálattal látjuk napról-napra mint
nő és szaporodik gombamódra a nemze-
tiségi akció. Igen gyakran megütödvé lát-
juk a törvényszék termeiben gyalázatos
aknamunkájukat tisztán, minden félreve-
zető mez nélkül.

Oh, ha azok a szerencsétlen emberek
is így látnák őket meghunyászkodva, aki-
ket vakon követnek és átkozott céljukhoz
eszközökké aljasulnak, egy perczig sem
kellene védekeznünk ellenük. De a mé-
zes-mázos beszéd, a szép, dicsérő szó,
elragadja a köznapias, tudatlan lelket s
magával sodorja kérlelhetlenül. Jaj, támad-
nak ellenségeink. S hogy nagyon sokan
gyarapodnak s még többan óhajtanak ilye-
neket gyarapítani, mutatja a törvényszéki
tárgyalások legnagyobb része, a hol csak-
nem mindennap akad egy-egy nemzetiségi
agitátorral dolog.

A héten is csak három ilyennek
került az ügye a törvény elé. S ha látjuk
ilyenkor, hogy mily primitíven és mily
ravasz-sággal gyűjtik áldozataikat, szinte
elragad a szűgyen.

Mi ennek az oka, hogy a tudatlan
nép oly könnyen hisz, oly könnyen áll
a többiek mellé! — Az iskolázatlanság.

Ma már hála a gondviselésnek halad-
tunk e tekintetben, de nem lábaltunk ki
belőle egészen, mert a közelmúlt hiányai
e tekintetben még mindig ránk-ránk csap-
dosnak éles körmeikkel, mulasztásunkért.

S ezen is csak az iskola, a mely haza-
fias szellemben tanít, a mely kivezeti a
gyermeket az olvasott betű jármái alól s
megtanítja, a helyes irányra, a melyen
gondolkozzék, a melyen higgyen az írott
szónak, ha kell a gyermek családjában
megszokott hazafiatlan szellem ellenére is.

Igy menthető meg a leendő ember
lelke a levő emberek bátramaradottságá-
tól. Így értette ezt a magyar katolikus
egyház ékessége is, a tiszteletre méltó
Vaszari Kolos hercegprimás is, kiadott
körrendeletét.

Vaszari Kolos hercegprimás e héten
ünnepelte hetvenegyes születés napját.
Ezen a napon bölcs lelke elmerült a
multba s tényleges bizonyosága lett a fönt
írt elmélkedésnek az a körrendelet, melyet
a nagy tisztelettel környékezett egyház-
fejedelem nemes szívének sugallatára e
napon kiadott. Itt közöljük a hazafias
ihlettől telt körrendelet egy részét:

Hazai nyelvünk terjesztésének nagy
jelentőségét azt hiszem nem szükséges

bővebben bizonyitanom. Azok között a
fontos tényezők között, a melyek a nem-
zeti erő és nagyság előmozdításában,
hathatósan működnek közre, zengzetes
nyelvünk általános elterjesztése kétségki-
vül a legelőkelőbb helyek egyikét fog-
lalja el. Azoknak ennél fogva a kiknek
a szellemi fejlődés és haladás magasztos
munkájában osztályrész jutott, a legkitar-
több igyekezettel kellene arra törekedni
hogy hatáskörükben mindent elkövessenek
a magyar ismerésnek terjesztésére.

Meg vagyok győződve, hogy e köteles-
ség fontosságát a t. lelkész urak mind
mélyen érzik. Hiszem, hogy buzgón igye-
keznek ide vonatkozó feladatuknak ele-
get tenni.

Mindazonáltal nyomatékos hangsú-
lyozással kérem nagyon tisztelendősége-
det, sziveskedjék odahatni, hogy a kerü-
letben fekvő vegyes ajku községi iskolák-
ban a hittani tárgyak lehetőleg magyar
nyelven adassanak elő és ily módon elő-
készítsék a talaj arra, hogy minél előbb
szent beszédet is mindenütt magyar nyel-
ven lehessen megtartani.

A mennyiben pedig nem értenék
meg a gyermekek annyira a magyar nyel-
vet, hogy a hittantárgyak magyarázatát
e nyelven jól felfogják, ne kimélgék a t.
lelkész urak a fáradságot és német vagy
tót nyelvű magyarázat kapcsán adják

A GYERGYÓI HIRLAP TÁRCZÁJA

Spanyolok.

Zürichben a tó-hoz címzett szálloda előtt két
elegáns külsejű ember találkozott. Mind a kettőt
fölötte meglepni látszott e találkozás. Az egyik so-
vány, ravasz tekintetű férfi volt, hegyes szénfekete
kecskeszakállal és feltűnően sűrű összenőtt szemöl-
dökkel. — A másik élénk tekintetű, könnyed
járású férfi volt, szabályos vonásokkal, barátságos-
an csillogó fekete szemekkel és sötét gesztenyeszínű
hajzattal. Határozottan szép ember volt és körsza-
kállának selyemszála arról tanuskodtak, hogy külső
előnyeit ápolni tudja.

Miután egy pillanatig tágra nyílt szemekkel
egymásra tekintettek, a soványabbik megszólalt:

— Salvados!

— Quirez!

— Igazán te vagy?

— Milyen találkozás!

A két férfi kezét szorított egymással.

— Husz éve nem láttalak színről-színre.

— Akkor még mindketten pajkos diákok
voltunk.

— Ugy van, Quirez. Utaink nagyon széjjel
ágaztak.

— Valóban, nagyon.

— Te rendőrkapitány lettél.

— Te pedig rablókapitány.

— Ilyen az élet. Neked protekcióid volt. . .

— Neked pedig rettenthetetlen bátorságod.

— Ah, Quirez.

— Salvados, ha két évvel ezelőtt találko-
zunk volna, revolveremet sütöttem volna rád.

— Föltéve, hogy én előbb karabélyommal
célba nem vettelek volna.

— És ime a semleges területen barátokként
üdvözlünk egymást.

— Igen, a hogy régi iskolatársakhoz illik.

— A madonnára, e találkozást egy pohár
borral kell megünnepelnünk.

— Semmi ellenvetésem, menjünk a terrasra.

— Nehány percz mulva a két férfi bikavér
piros spanyol bort töltögetett egymás poharába.

— Hogy történt az — kérde Quirez, a ren-
dőrkapitány — hogy te két évvel ezelőtt hirtelen
letüntél a szereplés színteréről?

— Mikor nagybátyámat az államtanácsba be-
választották, fölkeresett és megkért, hogy hagyjam
abba a mesterségemet, tünjek el s ő néhány év
mulva kegyelmet fog számomra kieszközölni.

— És te?

— Deferáltam neki. Igen jó ember az öreg.
Azonfelül egyetlen örököse is vagyok.

— És vagyoni viszonyaid?

— Tűrhetők. Három érsek váltságdíjából esi-
nos kis rentére tettem szert. Ebből élek most, füg-
getlenül barangolok a nagy világban, olybá tekint-
vén azt, mint egy őserdőt. Legfőlebb az zseniroz

néha, hogy karabély helyett esernyőt szorongatok
a markomban. De hiába, a civilizáció így kívánja.

— Ah barátom — sóhajtja don Quirez —
az én kariérem sokkal bonyodalmasabb.

— Ah.

— Néhány hóval ezelőtt egy sikkasztót tar-
tóztattam le Teledóban.

— A madonnára mondom, helyesen tevél.
Ezek a banditák nem érdemlik meg a szabadságot.

— A nyomorultnak nagyon sok pénze volt.

— Értelek.

— Futni engedtem.

— Rosszul tetted — válaszolt az ex-rabló kapi-
tány.

— Atlátom.

— Az élet kötelességeit komolyan kell venni.
Ha valaki rendőr, legyen az testestől-lelkestől. Végre
az sem az utolsó mesterség. Képzeld csak, milyen
ocsmány mesterség lenne a banditaság, ha rendőri
assisztencia mellett fosztogatnánk az utasokat. Ismét-
lem Quirez, hibát követtél el, súlyos hibát.

A rendőrkapitány szemlesütve szívelte meg a
rablókapitány feddését.

— Igazad van, Salvados, meg is lakoltam
érte. A vizsgálat elől menekülnöm kellett. Nagy-
bátyám, ki mint tudod, szintén államtanácsos, meg-
ígérte, hogy eltusolja a dolgot. Azóta itt élek a
hugommal.

— A hugoddal?

— Igen.

elő magyar nyelven is a hittani tárgyakat. Kellő igyekezet mellett rövid időn belül képesek lesznek a tanulók tisztán magyarnyelvű előadásokat is eredményesen hallgatni.

Ne riadjanak vissza a t. lelkes urak a netán felmerülő nehézségektől. Meg fog valósulni e téren is a régi szó: „Labor omnia vincit“!

Székely-Társasági ügyek.

Ditró, 1908. febr. 19.

A ditrói Székely-Társaság nem valami nagy érdeklődés mellett tartotta meg februári második gyűlését. Sajnálatos volna nagyon, ha ebből a gyűlésből következtetést kellene vonnunk, mert igen szomorú eredményül a Társaság iránt való érdeklődés csökkenését kellene konstatálnunk.

A gyűlés első tárgya, a megüresedett titkári állás betöltése volt. A mint a multkor jeleztük, Mészáros nagy elfoglaltsága miatt lemondott és pedig visszavonhatatlanul a titkári állásról, s ezen lemondás által ért nagy veszteséget csak az teszi elviselhetővé, hogy Ádám József személyében buzgó és adaadó titkárt nyert a Társaság.

A jegyzőkönyv felolvasása után az elnök a beérkezett iratokról tett jelentést. Nevezetesen bemutatja az Erdélyi Kárpát Egyesület átiratát. A nevezett egyesület ugyanis Néprajzi Múzeumot szándékozik beállítani, a mint írja Mátyás király születési házában. Szüksége volna tehát minél több és régibb néprajzilag fontos adatokra s így a régi székely rovás írásra is. Felkéri a Társaságot, hogy a mennyiben a régi rovás írásra vonatkozó feljegyzés vagy bárminemű adat a Társaság birtokában volna, vagy ahhoz valami módon hozzáférhetne, tegye lehetővé, hogy a Múzeum számára megszerezhető legyen. Minthogy a rovás írásra vonatkozó összes emlékeink már ismeretesek és azokon kívül újabb nyilvánosságra kerülő emlékekről a Társaság mit sem tud, azért ilyen értelemben fog a Kárpát Egyesületnek válaszolni.

Felolvasták továbbá a maros-vásárhelyi Székely Társaságnak a lapokban már ismertett kirándulási programját és felhívását, a mennyiben a két utiprogramm egyikében Ditró meghálási helyül van kijelölve. A Társaság örömmel fogadja és készségesen kijelenti, hogy a nyári kirándulóknak hozzáunk érkező tagjait igaz, őszinte magyaros vendégszeretettel fogja fogadni. Ilyen értelemben küld választ a m.-vásárhelyi

Társaságnak. Ez az öröndetes tény annyival kellemesebb ránk nézve, mivel a közlekedési viszonyok mostohasága miatt, eddigelé nem igen volt részünk nagyobb számú kirándulók látogatásában és így különösen az ifjuság előtt nagyon is ismeretlen Afrika voltunk.

Ugyancsak a m.-vásárhelyi Székely Társaságtól érkezett egy inkább a pénzvilágot érdeklő felhívás. A Maros-Vásárhelyt már régebben létező gyermekjáték gyárat részvény alapon akarják újjá szervezni, azért 60.000 K alaptőke beszerzésére 600 db száz koronás részvényt bocsátanak ki. Nagy nevek, köztük a székely kormánybiztos is, állanak a vállalat élén, a mi bizonyosan sikert jelent. A kinek tehát heverő pénze van rá, igen alkalmasan helyezheti el. Előjegyzési határidő február 28.

Az egyetemi ifjak kebelében alakult Országos Székely Kör, a mely a székely érdekeknek a fővárosban való sikeres megvédését tűzte ki célul, tagokat toboroz. Kültagsági díj 6 kor., rendes 12 K, alapító legalább 100 K. Bizony életre való eszme s alig lehetne azt a néhány koronát jobb célra adni, mintha a nagyreményű egyesületet támogatjuk vele. Társaság köröztetni fogja a felhívást. Bár csak eredménnyel!

Van még a maros-vásárhelyi Székely Társaságnak egy érdekes átirata, a melyet különös jó akarattal ajánlunk a „Gyergyói Hírlap“ tek. szerkesztője figyelmébe. A nevezett Társaság ugyanis a székely kérdésre vonatkozó összes történeti adatok birtokába akar jutni, hogy az ügy történelmi fejlődését figyelemmel kísérhesse. Azért fölkeri a szerkesztőt, hogy lapjából egy példányt, valamint az eddigiekből azokat a számokat, a melyekben a székely ügyekre vonatkozó közlemények jelentek meg, a maros-vásárhelyi Székely-Társaságnak adományozni szíveskedjék. Ismerve a szerkesztőnek a székely ügyek iránt való lelkes érdeklődését, hisszük, hogy a kérésnek eredménye leend.

A gyűlésnek mint kezdete óta, úgy most is legfontosabb tárgyai közé a tanműhely ügyei tartoznak. A gazda jelentése szerint a kötőgépek munkája is megkezdődött. A két ingyenesnek felvett leányka elhagyta az intézetet. Ujnakak fölvétele a gazdára bízott. A tanműhely vezetője segítséget vett maga mellé és így a munka minden irányban megkezdődött.

A felügyelő bizottság tagjait pótlólag kiegészítették s így is fokozottabb mértékben fog működni.

Az ennek a hónapnak végére tervezett munkakiállítás a jövő hónap közepén tartják meg, föntartva az elvet, hogy ezután minden

három hónapban kiállítást rendeznek. Az anyag beszerzése költségeire a társaság a felügyelő bizottság tagjait kéri fel, a kik alkalmas módon és legjobban fogják megoldani ezt a nehéz kérdést. Végre a gazda indítványára egyhangulag elfogadja a társaság, hogy az ipar és kereskedelmi miniszterhez kérvényt intéz a tanítónő fizetése tárgyában, mert a mint a megokolásban igen helyesen me jegyzi, most ugyan még van növekedés, a kiknek tandíjai fezedik ezt a költséget s talán jövőre is lenne, de épen e miatt nem érjük el azt a célt, a miért a tanműhely beállított, t. i. hogy a szegényebb sorsúak nyerjenek ki képeztetést, a kiknek ez által kenyeret adunk a kezébe nemcsak a maga, hanem legtöbbször a családja számára is. Most pedig épen az ilyenek vannak a tanműhelyből kizárva, mert hiába, szegények vagyunk és nem lehet még azt a néhány koronát sem előteremteni. A kérvény megszerkesztésével az elnököt bizta meg a Társaság és egyben minden követ meg fog mozdítani, hogy a kérvény szerencsés elintézését nyerje, a mi bizony döntő volna a Tanműhelynek a cél érdekében való működésére és jövőre való fenmaradására nézve.

K. B.

Ditró és Maroslaka 1820-ban.

— Közli: Puskás Jenő. —

(Vége.)

5. Kérdés. Egy egész telken lakó colonusnak hány és milyen szántóföldjei s kaszáló rétei vannak? és mindenik hold hány bécsi mérő? és vajon a kaszáló réteken lehet-e sarjút is kaszálni?

Felelet az 5-re: Mű a bécsi mérőt úgy a jagerumot, hogy mi legyen nem tudván, tehát erre felelni nem tudunk. Sarjút pedig igen ritkán közlünk némelyek szoktak kaszálni, de épen nem mindenkor.

6-szor. Edigelé külön külön minden szolgáló ember hány napi szolgálatot tett? és azokat hány jármás marhával tette? továbbá az ök menetelek s jövedeleik szolgálattokba feltudattak-e, vagy nem?

A 6-ikra. Mivelhogy mű a kérdés szerint való heti szolgálatot tanni nem szoktuk, annál fogva ezen kérdés nem münköt illet.

7-ik kérdés: Vajon az urberialis tized, dezma, vagy a hol eddigelé szokásban volt a kilenczed mióta és nevezet szerint mikből adatott és vajon ezen tized vagy kilenczed adása ennek azon vármegye és szék, vagy vidékben lévő más uradalmakban szokásban vagyon-e e felett a parasztok ezen kívül más dáciák (tartozásbéli adományok) színe alatt eddigelé a földes uraknak mit adtanak? és nevezetesen az, a mit a földes ur ez alatt a szin alatt készpénzül vagy naturába töllök felvett miből állott?

A 7 re. Ezen helységben sem 10-zednek,

— A szép Asszuntával?

— Ugy van. Te ösmered?

— Igen. A kordovai országuton egyszer lesben állottam, s láttam őt ösvérháton. Gyönyörű teremtés.

— Szegény sokat szenved miattam.

— Hogyan?

— Nyomorgunk, Salvados, ennyi az egész. Gyakran alig tudjuk a szállodai számlát kiegyenlíteni. Nagybatyám egy grandezás modorba bujtattott Harpagon. Alig küld annyit, a miből megélhetünk.

— Haha! — kacagott az egykori rablókapitány. Igazad van. Egyszer elcséptem. Hogy alku-dott a váltságdíjra. Esküszöm, mint egy hagymás kofa. Alig tudtam belőle 800 durot kicsiklاندزني.

— Nyolczszáz duró? Oh, Salvados, ne emlegess ilyen összegeket, a szívem szorul össze. Ne feledd, hogy nálam e pillanatban alig van 50 frank.

— Szegény fiu.

Salvados megemelte poharát és kiitta. Aztán sokáig nézett maga elé, ujjaival szép göndör haját borzongatva. Végre megszólalt.

— Quirez!

— Salvados!

— Én egy beesületes ajánlatot teszek neked.

— Beszélj.

— 800 durot, mit nagybatyádtól szereztem, nyomában a kezidhez szolgáltatam.

— Ne tréfálg, Salvados. Nem illik gunyt üzni egy felfüggesztett rendőrhivatalnokból.

— Komolyan beszélek. Csupán egy feltételhez kötöm.

— Mond a feltételt.

— Én hugodnak udvarolni fogok, tisztességesen, mint a hogy spanyol nemeshez illik. S ha tet-szem neki, feleségül veszem.

— Itt a kezem reá. Semmi kifogásom sincs provenienciád ellen. Őseid vitézül küzdöttek a ma-urok ellen.

— Tehát áll az alku?

— Áll.

Salvados zsebébe nyult, elővette checkkönyvét, írószert hozatott a pinczérről s kiállította frankokban a 800 duronak megfelelő összeget. Mindezt könnyédén habozás nélkül tette. Csak éppen azon tűnődött egy pillanatig, hogy kettőjük között voltaképpen melyik a nagyobb bandita: ő, a volt rablókapitány, vagy pedig barátja, a volt rendőrkapitány.

Este a szálloda éttermében találkozott a szép Asszuntával, ki batyjával és duennájával sulyosbitva jelent meg a vacsoránál.

Vacsora után a terrászra mentek, hol a szép nyári éj csillagos égboltozata alatt regényes történeteket beszélt el a viharos pályát futott kalandor.

Quirez pompás szivarokat szítt, a duenna egy korszékben elaludt, a szép Asszunta pedig ábrándos arezkifejezéssel hallgatta.

Mikor nyugodni tértek, Quirez megszorította barátja kezét és halkan így szólt:

— Kitűnő chanceaid vannak.

Harmadnapra Salvados levélben forró szerelmet vallott. A levelet a megvesztegetett duenna kézbesítette. Ugyancsak a megvesztegetett duenna hozta a választ is. Igen rövid volt. Így hangzott.

„Sajnálom, ön elkésett. Szívem másé.

Asszunta.“

A megvesztegetett duenna még egy levelet és egy kis csomagot kézbesített az ábrándos szemű spanyol leánynak. A második levél így szólt:

Bájos senhora!

Mellékelve küldök egy selyem kötélhágesót, mely sokszor kötötte már össze a mennyet a földdel. Biztosíthatom, hogy valódi lyoni selyemből való. Ha szíve lovagjával valamikor egyesülni akar, bátran használhatja, akármily magas legyen is az erkély. Isten önnel. Én este nyolczkor utazom. Ha kendőjével a terrászról bucsut fog inteni, úgy örök hálát fog érezni világgá bujdosott imádója

Salvados.

A szép Asszunta pontban nyolczkor megjelent a terrászon, s látta Salvadost kocsiba ülni, s látta a kocsit elrobogni. Hosszan sokáig lobogtatta kendőjét, még akkor is, mikor a koci már rég eltűnt. Aztán egy csillogó könnyet törölt le vele, mely önkéntelenül lopódzott szemébe.

A duenna figyelmeztette, hogy a vacsora kihül.

— Ah — sóhajtott Asszunta a duenna széles vállára téve kezét — mily kár, hogy a valódi, a hamisítatlan romantikát már csak a rablókapitányok konzerválják.

Lucián.

sem pedig 9-ednek adója a földes uraság számára nem szokott lenni különben, hanem a mint elébb is említve vagyon a Ditrai Eclézsia zselérei a magok szántás után való termésekből régi bevett szokás szerint szoktak volt és szoktak most is tizedet adni.

8-szor. Minden helységben hány pusztá telkek vannak? azok mióta mi okból és ki által használtatnak?

A 8-ra: Ezen helységben egy pusztá telket sem tudunk lenni.

9 szer: Valjon a szolgáló emberek az erdölést úgy használhatták-e, hogy abból kereskedhessenek is? továbbá az uraságnak a helység határán kívül lévő erdejét használhatták-e? és végre a telkeknek szabad eladása és vevése szokásban van-e?

A 9-re: Valamint elébb is említettük, ha pénzzel erdőt veszünk, úgy azt kereskedésre is a tutajozás által fordíthatjuk, különben pedig nem, úgy az uraságnak is sem erdejét nem használhattuk. A telkek eladása pedig közöttünk nem szabad.

A megeskettett patensek nevei így következnek:

Szöts Péter bíró	50	esztendő	×
Szöts János hűtő	45	"	×
Czárán Ifyín	45	"	×
Szöts András	65	"	×
Üveges István	50	"	×
Márkuly Gergely	40	"	×
Ráduly Demeter	50	"	×
Deák Vaszi	50	"	×
Velkán Demeter	"	"	×

Ezek ntán a conscriptorok ellátták a jegyzőkönyvet a Ditrónál is alkalmazott záradékkal, pecsétekkel és aláírásokkal.

A földesurak és alájuk tartozó szolgáló népek következők voltak:

1. Sub Dominó Terrestri Aloisio Puskás de Dittro

Coloni	Capacitas fundi Intravillani metretarum Viennensium
Theodorus Csubuk	6
Joannes Csubuk	7 ¹ / ₂
Joannes Mundra	1 ¹ / ₂
Jakobus Mundra	1 ¹ / ₂
Simeon Mundra	1 ¹ / ₂
Theodorus Mundra	1 ¹ / ₂
Inquilini	
Demetrio Kürtös	6
Pintylia Kürtös	3
Vaszília Deák	1 ¹ / ₂
Buzdogán Konstantin	1 ¹ / ₂
Georgius Deák	1 ¹ / ₂
Joannes Deák	1 ¹ / ₂
Jakobus Deák	1 ¹ / ₂
Gregorius Mundra	3
Gregorius Bakk	1 ¹ / ₂
Vaszilie Mundra	1 ¹ / ₂
Petrus Mundra	1 ¹ / ₉
Georgius Mundra	1 ¹ / ₂
Ityin Magai	1 ¹ / ₂
Subinquinini	
Vaszilie Kottfász	
Summa	46 ¹ / ₂

2. A ditrói eklézsia alá tartoztak a Platonok 49¹/₂ részzel.

3. Ditrói Puskás Mátyás szolgáló emberei a Szöcs, Pap, Füstös, Márkuly, Molnár és Trucza családokból voltak, a kik 21¹/₂ részt használtak.

Ezekon kívül voltak. Ditrói Puskás Pálnak, Dánfalvi Kovács Antalnak, Remetei Veress Ferencnek, Bajkó Ferenc kapitánynak, továbbá a Köllő, Kovács, Csiby, Siklódy, Korpos és Gáll ditrói családoknak kisebb számu szolgáló emberei.

Mükedvelő színelőadás Ditróban.

Tekinletes Szerkesztő ur!

A folyó hó 14-én megtartott ditrói mükedvelői előadásról szeretnék néhány sort becses lapjában közzé tenni.

Ugyanis az előadáshoz fűzött előleges kombinációkat aggodalmakat és szánakozó sajnálkozásokat a valóság olyan fényesen czáfolta meg, hogy lehetetlenség szó nélkül hagyni. Hiszen fényes bizonyíték ez az esemény arra, hogy van még érdeklődés Ditróban a köz iránt, van még lelkesedés a szép és jóért és így remélhető, hogy a megbomlott és pangásnak indult társadalmi életet újra mozgalmassá, lüktetővé lehet tenni, olyanná, a milyen a nem is rég multban volt, midőn még az egész Gyergyóban számot tett.

A 11-iki előadásnak tárgya a tüzoltó testület javára színre hozott „Legény bolondja” Korodi Péternek 3 felvonásos népszínműve volt. Erről az előadásról, tekintve a darab terjedel-

mes voltát, nehézségeit, egész örömmel és lelkesedéssel kell kimondanom, hogy a várakozáson felül sikerült.

Nem akarok hosszadalmas lenni és így — noha élvezettel tenném — a szereplők mindenikéről külön-külön nem mondok kritikát. — Szolgáljon megnyugvásukra, hogy az előadás sikeréhez buzgóságukkal, készséges odaadásukkal a legnagyobb mértékben hozzá járultak és különös köszönettel és hálával adózom nekik mindazok nevében, a kiknek az előadás élvezetet nyújtott.

Nem hagyhatom azonban külön megemlítés nélkül a darab főbb szereplőit, nevezetesen Fülöp Lajosnét, a ki Kati farsztó szerepében olyan alakítást nyújtott, hogy osztatlan érdeklődést keltett és általános meggyőződése volt a nézőközönségnek, hogy nagyobb színpadra is teljesen bévált volna. Üdvözlöm a ditrói mükedvelő társaság kiváló tagját s a legmelegebben öhajtom, hogy minél többször legyen szerencsénk hozzá a színpadon. Csörgő Viktorné Szücsné szerepében ragadta el a közönséget. Tisztelet és hála Csörgőnének, mert odaadóbb, lelkesebb tagja nincs a színtársulatnak.

Orosz Mariska Juliska szerepében kedves alak volt. Most miután a kezdet nehézségein túl van, még sok kellemes perezet fog nyújtani a színházat látogató közönségnek.

László Istvánról, egyik müértő férfitól azt a megjegyzést hallottam, hogy a mükedvelő társulatnak gyöngye a népszínművekben. Örömmel teszem magamévá ezt a találó megjegyzést és egy hosszú év után szívemből üdvözlöm a színpadon azzal a forró öhajtással, hogy minél többször, mindig nyujtsa nekünk azt az élvezetet, a melyet most Gergely szerepében nyújtott.

Ádám József Imre és Viola Gábor Szücs, a tőlük már megszokott és mindig örömmel látott kiváló alakításokat nyújtották. Kiválóan hozzá járultak még az előadás sikeréhez Bajkó Károly Nyíri Péter, Mezey Ferencz Krimszky és Mittler szerepekben.

Nem hagyhatom említés nélkül Avéd Joachim gazdának az előadás körül kifejtett lakadatlan buzgóságát. Az ő lelkesedése akadályt nem ismerő tevékenysége még ott is, a hol már mások csüggednek, osztatlan elismerést és hálát biztosítanak számára a társadalom terén végzett önzetlen munkálkodásáért.

Az előadás után, a melynek a mostani körülményekhez képest nagyon szép, 153 K 80 f jövedelme volt, táncz következett kiváló virradtig. Nem maradt utánna a farsang többi mulatságainak, sőt a népességét, (két colonban tánczolták a négyest) és az általános jókedvet tekintve, méltán versenyzett akármelyikkel.*) A jó kedv elragadt a komolyabb házasság emberekre is, és a hajnali órákban a régi székely párnástánczban nyert kifejezést. Természetesen a jelen lévő fiatal asszonyok vettek részt benne, míg a leányok hálás — és nem járok messze az igazságtól ha kimondom — vágyakozó nézői voltak.

Ezekben voltam bátor szerény nézetemet az előadásról a tek. Szerkesztő ur becses tudomására hozni és azzal az őszinte öhajtással, hogy bár minél többször volna alkalmam a ditrói társadalmi élet hasonló megnyilatkozásáról a Szerkesztő urat értesíteni. Maradtam Tekinteteségének

Gyó-Ditró, 1903. február 18

kész szolgálja

Egy érdeklődő.

KÜLÖNFÉLÉK.

— XIII Leó folyó hó 20 án ünnepelte pápaságának 25 éves jubileumát s vele az egész keresztény világ. A pápák sorában ő a harmadik, a kik Isten kegyelméből ilyen hosszú időt tölthet-

*) Az előadáson jelen volt tudósítónk jelentése mindenben megegyez az itt elmondottakkal, csupán még azt teszi hozzá, hogy a páratlan siker elérésében a legnagyobb érdeme dr. Székely Ignác igazgatónak és Kacsó rendezőnek volt. A mit szívesen elhiszünk, miután összevágó jó előadás, dirigálás és jó rendező nélkül nem lehetséges.

tek a pápai trónon. Az ünneplésből kivette a részét Ditró is, a mennyiben 20-án ünnepélyes haladó szentmise volt, a melyen részt vettek az előjáróság valamennyi tagjai és az iskolák, a hívők nagyszámával együtt, hogy a nagyszellemű pápa életeért buzgón kérjék az Istent. Azok a viharok, a melyek az Egyházat Európászerte ostromolják önkéntelenül adják ajkunkra a kérést: Tartsd meg Isten szent-atyánkat, hogy erős keze, mély bölcsesége még hosszú ideig kormányozhassák Péternek annyi veszély közt haladó hajóját. (Beküldetett.)

— **Képviselő választás.** Györffy Gyula tudvalevőleg a csik-szentmártoni választó kerület képviselőtéről lemondván, a képviselőház f. hó 11-én tartott üléséből kifolyólag a ház elnöke 5962 sz. a. kelt leiratával felhívta a központi választmányt, hogy a kerület részére új képviselő választása iránt intézkedjék. Vármegyénk alispánja ennek értelmében a közp. választmány tagjait f. hó 19-re a megye székhelyére össze hívta, hogy az új választásra vonatkozólag határozatot hozzanak.

— **„Bukow a székelyek hóhéra.”**

Ugy halljuk, hogy a helybell mükedvelő színtársulat az előző számunkban jelzett előadásra „Bukow“-ot tűzte ki, mely márczius 14-én kerül színre. A látványos színművet, — a nemzeti ünnep előestéjén alkalmoszerű is lévén, kétség-telenül nagy közönség fogja megnézni, mit a tervezett díszlet is megérdemel.

— **Meghívó.** A gyergyói róm. kath. tanítóegyesület téli rendes közgyűlését, 1903. évi márczius hó 5-én (csütörtök) reggeli fél kilencz órától kezdődőleg a gyergyó-szárhegyi róm. kath. központi népiskolánál fogja megtartani, melyre a t. tagtársakat és a tanügy barátait tisztelettel meghívjuk. Józsa Sándor, elnök. Molnár Károly főjegyző.

— **A borszéki üveggyár** a szokott előkészületek befejezése után f. hó 15-én működését megkezdette. A gyári munkások, kiknek a téli időszak alatt más foglalkozása gyéren van, örömmel fogtak a munkához, s pár nap alatt a gyárban a szokott sürgés forgás váltotta fel a hosszú esendét.

— **„A Ditrói Polgári Olvasókör”** mint már jeleztük, hushagyó hétfőn, f. hó 23-án saját pénztára javára zártkörű tánczestélyt rendez. A kör fennállása óta minden évben megtartotta a hushagyó hétfői mulatságát, s minden alkalommal nagy sikerrel. Remélhetőleg ezuttal sem lesz oka a rendezőségnek sajnálni a fáradságát.

— **Gazdáink figyelmébe.** A gazdaságközönség figyelmét felhívjuk a f. hó 22-én azaz vasárnap délután a ditrói község ház nagytermében tartandó gazdasági előadásra. Puskás Jenő gazdasági tanár a termelő és értékesítő szövetkezeteket fogja megismertetni. Különösen a tejtermelő szövetkezetet fogja megismertetni, a mi a ditrói és szárhegyi gazdákat érdeklí közelebről, minthogy Borszék fürdő választmánya határozatából szó van egy tejgazdaság létesítéséről Borszék közelében. E gazdaságról előadó külön nyilatkozni fog, miután nézetei nem egyeznek meg mindenben a választmányéival. Nevezetesen szerinte a mit a választmány akar, az egy költséges tehenészet, a mely nagyobb befektetést kíván, míg ugyanazt a célt a földmívelési miniszterium által már több helyt létesített *tejszövetkezettel* sokkal olcsóbban el lehet érni. Ugy véljük, hogy a szaktanár ur felvilágosításai az ügynek csakis előnyére válhatnak, mert e tekintetben a hátunk mögött tapasztalatok nem állanak.

— **Bika és üsző kiállítás** Az „Udvar: hely vármegyei Gazdasági Egyesület,” f. év február hó 28 án és márczius 1 én a nagym. földmívelésügyi minisztérium, az E. G. E. és az O. M. G. támogatásával országos jellegű bika- és üsző kiállítást rendez. E kiállításon az ország összes tenyésztői versenyezhetnek magyar-erdélyi fajta saját nevelésű 2 évet betöltött tenyész-bikáikkal és 1—3 éves tenyészüszőikkel. Ezen országos jellegű tenyészbika vásárt Udvarhely, Nagyküküllő, Marostorda stb. vármegyék, sőt a Királyhágón túl lakó elsőrendű tenyésztők is felkeresik tenyészbikaikkal, e szerint úgy egyesek, mint községeknek a legkiválóbb alkalmuk van arra, hogy ott tenyészbika szükségleteiket beszerezhessék. A bejelentések Gálffy Kálmán székelykereszturi főszolgabírónál eszközölendők, ki mint a helyi rendező bizottság elnöke, úgy a kiállításra jövő vendégek elszállásolásáról, mint a felhajtott tenyészállatok elhelyezéséről és el-látásáról gondoskodik, s a ki minden tudakozódásra készséggel szolgál felvilágosítással.

